

РЕШЕНИЕ

№ 15444

гр. София, 22.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в публично заседание на 18.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **13270** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от „Инвестбанк“ АД, подадена чрез упълномощения процесуален представител юрк. К. А., срещу отказ на главния секретар на Агенция по вписванията за предоставяне на достъп на жалбоподателя до справка по код на БУЛСТАТ или по фирмено дело за актуално състояние на субект на БУЛСТАТ в средата за междурегистров обмен (RegiX), обективиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на Агенция по вписванията, потвърден с писмо с изх. № 15-00-606/18.11.2025 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията.

С жалбата се твърди, че оспореният отказ е незаконосъобразен. Същият бил немотивиран и изцяло не изпълнявал законовите изисквания за форма. Единственото изречение, което можело да служи като мотив на отказа било основанието по чл.2, ал.1, т.1 от Общите условия за достъп до данни и регистри на държавната администрация в условията на междурегистров обмен (ОУ), като органът в противоречие с разпоредбите на Закона за електронното управление (ЗЕУ) приел, че жалбоподателят не попада сред кръга от лицата, на които следва да се предостави исканият достъп. Излагат се съображения относно необходимостта от получаването на достъп до поддържани регистри и бази данни, както и за задължението на първичния администратор на данни по силата на чл.3, ал.2 от ЗЕУ да предостави при поискване служебно и безплатно данните на всички организации, предоставящи обществени услуги, каквато била и „Инвестбанк“ АД. В представени по делото писмени бележки се посочва, че обжалваният отказ бил постановен от некомпетентен орган, като цитираната в писмото заповед, по силата на която издателят на акта – главният секретар на Агенцията по вписванията, не била приложена към отказа. Отбелязва се и

това, че след като отказът е обжалван по административен ред, жалбата не била препратена на по-горестоящия административен орган – министъра на правосъдието, а същата била разгледана от изпълнителния директор на Агенцията. Иска се отмяна на оспорения акт и връщане на преписката на административния орган за предоставяне на достъп до Справка по код на БУЛСТАТ или по фирмено дело за актуално състояние на субект на БУЛСТАТ в средата на междурегистров обмен (RegiX). Претендира се присъждане на разноски.

Ответникът – главният секретар на Агенция по вписванията в представен по делото писмен отговор оспорва жалбата като неоснователна. Моли за отхвърлянето ѝ.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в 14-дневния срок от получаване на потвърждението на отказа (писмо с изх. № 15-00-606/18.11.2025 г. на изпълнителния директор на Агенция по вписванията) за процесуално допустима.

От данните по делото се установява следното:

Във връзка с постъпило в Министерството на електронното управление заявление от „Инвестбанк” АД с рег.№ МБУ-12085/191.08.2025 г. за осигуряване на достъп на дружеството до Справка по код на БУЛСТАТ или по фирмено дело за актуално състояние на субект на БУЛСТАТ в средата на междурегистров обмен (RegiX) главният секретар на Агенцията по вписванията в качеството ѝ на първичен администратор на данни е постановил отказ, обективизиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на Агенция по вписванията. Към преписката е приложена заповед № РД-01-498/07.08.2023 г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията, видно от която на главния секретар на агенцията е делегирано правомощието да издава актове със съдържание, което е предмет на оспорване в настоящото производство.

Срещу този отказ „Инвестбанк” АД е подало жалба с вх. № 15-00-606/01.10.2025 г. пред по-горестоящ административен орган (министъра на правосъдието) на основание чл.81, ал.1 от АПК. По жалбата е налице произнасяне с отговор с изх. № 15-00-606/18.11.2025 г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията, с който оспореният отказ на главния секретар на агенцията е потвърден.

При тези данни от правна страна съдът намира следното:

Първоначалният отказ, обективизиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на главния секретар на Агенция по вписванията е издаден от компетентен орган, съгласно цитираната в акта заповед № РД-01-498/07.08.2023 г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията, издадена на основание чл.6, ал.4 от Устройствения правилник на АВ. След като срещу този акт е била подадена жалба до непосредствено по-горестоящия административен орган, който в случая е министърът на правосъдието, пред главния секретар на АВ са стояли два варианта - или да отмени, респективно да измени първоначалния административен акт, каквито правомощия му предоставя разпоредбата на чл.91 от АПК, или да изпрати преписката незабавно до министъра на правосъдието за произнасяне, на основание чл.92, ал.1 от АПК. Липсва законова възможност един административен орган сам да потвърди собствения си първоначален административен акт, каквото е сторил изпълнителният директор на АВ с отговор на жалбата с изх. № 15-00-606/18.11.2025 г., като първото произнасяне е от оправомощен от него орган да произнася актове по искания за достъп до регистри в условия на междурегистров обмен, а потвърждаването му е направено от титуляра на посоченото правомощие. Възможността да потвърди един административен акт при административно обжалване по реда на чл.97, ал.1 от АПК има единствено по-горестоящият административен орган - в случая това е министърът на правосъдието.

Издавайки потвърждаващия отказ акт с изх. № 15-00-606/18.11.2025 г. изпълнителният директор на Агенцията по вписванията де факто е упражнил правомощията на министъра на правосъдието, без да разполага с такава компетентност, поради което този акт следва да бъде обявен за нищожен. Тъй като реално липсва произнасяне на непосредствено по-горестоящия административен орган, до когото е била адресирана жалбата, преписката следва да се изпрати на министъра на правосъдието по компетентност за упражняване на административен контрол по отношение на първоначалния отказ, обективиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на главния секретар на Агенция по вписванията. Съдебното производство по оспорването на отказ, обективиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на главния секретар на Агенция по вписванията следва да бъде прекратено, а в зависимост от резултата от административното обжалване, жалбоподателят следва да прецени дали да сезира съда, след произнасянето на министъра на правосъдието по жалбата му с вх. № 15-00-606/01.10.2025 г. Само за пълнота следва да се отбележи, че няма как да бъде осъществен съдебен контрол за законосъобразност на отказа, обективиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на главния секретар на Агенция по вписванията без да е проведено административно обжалване преди това, тъй като жалбата с която съдът е сезиран, е подадена на 09.12.2025 г., а отказът е връчен на жалбоподателя на 23.09.2025 г., т. е. жалбата до съда е подадена извън преклузивния 14-дневен срок, както и извън двумесечния срок по чл.140, ал.1 от АПК, доколкото в акта не е указано в какъв срок и пред кой орган актът може да бъде обжалван. За административното обжалване обаче срокът е спазен. Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. първо от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖОСТТА на отговор на жалба с изх. № 15-00-606/18.11.2025 г. на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията, с което на основание чл.91, ал.1 от АПК е потвърден отказ, обективиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на главния секретар на Агенция по вписванията.

ИЗПРАЩА административната преписка по обжалването на отказ, обективиран в писмо с изх. № 04-00-259/17.09.2025 г. на главния секретар на Агенция по вписванията на министъра на правосъдието по компетентност.

ПРЕКРАТЯВА съдебното производство по административно дело № 13270/2025 г. по описа на Административен съд – София град.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: